

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot opheffing van hoofdstuk II en V en wijziging van artikel 28/17 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen en wijziging van artikel 6, 21 en 62 van het besluit van 15 juli 2022 de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling

- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Regering past de leeftijdsgrenzen voor de doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring aan vanaf 1 juli 2024. Verder worden een aantal bepalingen uit het uitvoeringsbesluit voor individueel maatwerk verduidelijkt, zoals het bezorgen van loonfiches bij het gebruik van individueel maatwerk bij verenigingswerk, de documenten die zelfstandigen kunnen gebruiken om voldoende bedrijfsactiviteiten aan te tonen en de aanvraag van werkgevers tijdens de tewerkstelling van de werknemer met een arbeidsbeperking.

Na het advies van de SERV wordt het voorstel voor een tweede principiële goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

1. SITUERING

BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Beleidsveld: tewerkstellingsbeleid (aanpassingen aan de doelgroepvermindering – artikel 1 en 5-6)

Beleidsveld: sociale economie (aanpassing individueel maatwerk – artikel 2-4)

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met de begrotingsopmaak 2024 werden de doelgroepvermindering voor oudere werknemers en jonge werknemers opgeheven vanaf 1 juli 2024. De decretale bepalingen hiervoor zijn opgenomen in het programmadecreet voor de begrotingsopmaak 2024. Aangezien er geen overlap meer mogelijk is met de doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring worden de leeftijdsgrenzen voor deze doelgroepvermindering aangepast.

Individueel maatwerk is op 1 juli 2023 in werking getreden. Werkgevers kunnen vanaf die datum een aanvraag indienen voor de aanwerving en tewerkstelling van personen met een arbeidsbeperking en ook zelfstandigen met een arbeidsbeperking kunnen gebruik maken van individueel maatwerk. Met de voorliggende wijzigingen aan het uitvoeringsbesluit worden een aantal elementen in de regelgeving verduidelijkt:

- Werkgevers moeten de aanvraag voor individueel maatwerk bij het Departement Werk en Sociale Economie indienen tijdens de tewerkstelling van de persoon met een arbeidsbeperking.
- Zelfstandigen kunnen hun voldoende bedrijfsactiviteiten aantonen met een attest van het sociaal verzekeringsfonds of een fiscaal aanslagbiljet. Voor zelfstandigen die nog niet over één van beide beschikken, kan dit nog steeds via een attest van VLAIO aangetoond worden dat ze voldoende bedrijfsactiviteiten kunnen aantonen.
- Werkgevers die een beroep willen doen op individueel maatwerk voor verenigingswerk moeten aan het Departement Werk en Sociale Economie loonfiches bezorgen voor de berekening van de premies.

Voor de toelichting bij de artikelen verwijzen we naar de beslissing van de Vlaamse Regering op 22 december 2023 (VR2023 2212 DOC1925-1 IMW en DGV nota bis).

B. REACTIE OP HET ADVIES VAN DE SERV

Na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering op 22 december 2023 werd het advies van de SERV gevraagd. Het advies werd op 30 januari 2024 ontvangen.

Doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring

De Vlaamse sociale partners geven aan dat ze de aanpassing van de leeftijdsgrenzen voor de doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring zodat alle leeftijdsgroepen hier toegang toe geven logisch vinden. De afschaffing van de doelgroepverminderingen voor kortgeschoolde jongeren en ouderen begrijpen ze nog steeds niet en verwijzen hiervoor naar hun eerder geformuleerd advies.

De sociale partners wijzen evenwel op de afspraak uit het VESOC werkgelegenheidsakkoord tot uitbreiding van de doelgroep naar alle personen die minstens twee jaar niet actief waren op de arbeidsmarkt, ook de personen die VDAB nog niet voldoende lang kent om de loopbaanhistoriek samen te stellen.

Zoals afgesproken is in tussentijd een plan van aanpak uitgewerkt om in een tweede fase van de doelgroepvermindering de doelgroep uit te breiden naar de gevraagde doelgroep. Momenteel kan VDAB enkel vanaf het moment van inschrijving gegevens uit authentieke gegevensbronnen gebruiken voor de samenstelling van de loopbaanhistoriek. Met de tweede fase willen we ook

gegevens van voor de inschrijving bij VDAB kunnen verwerken om te komen tot de afbakening van de doelgroep. Uit een analyse en verkennende gesprekken met de federale overheid kunnen we besluiten dat het reconstrueren van de periode van niet-beroepsactiviteit vanuit het statuut van de persoon zou leiden tot een complexiteit aan koppelingen met verschillende overheden. Door te bouwen op de loopbaanhistoriek (gewerkte periodes) van werkzoekenden kunnen we in één beweging de volledige groep van werkzoekenden zonder recente en duurzame werkervaring vatten. Het vertrekpunt voor de afbakening van de doelgroep blijft de inschrijving als werkzoekende bij VDAB. Op die manier willen we alle sollicitanten - en alle burgers die werk (opnieuw) overwegen - die nog niet ingeschreven zijn als werkzoekende aanmoedigen om dit alsnog te doen. Bovendien ligt deze werkwijze meer in lijn met de Algemene Verordening Gegevensbescherming en is ze alsook meer technisch haalbaar. VDAB kan in kader van het eigen decretaal kader enkel gegevens verwerken van personen die bij hen zijn ingeschreven. VDAB kan geen gegevens verwerken van personen die bij hen niet gekend zijn. Het identificeren van werkzoekende burgers die tot de doelgroep van deze maatregel behoren, kan beschouwd worden als een onderdeel van de dienstverlening die VDAB aanbiedt aan werkzoekenden. Ook het communiceren naar burgers dat werkgevers die hen aanwerven in aanmerking komen voor de RSZ-vermindering sluit aan bij de opdracht van VDAB die VDAB vandaag ook al - maar weliswaar voor een kleinere groep - opneemt.

Bij het reconstrueren van de loopbaanhistoriek aan de hand van authentieke gegevens worden we geconfronteerd met een aantal aandachtspunten die we ook in verder overleg met de sociale partners willen bespreken. Zo ontbreken we authentieke gegevens over eventuele periodes van tewerkstelling van personen in het buitenland en moet een visie worden uitgewerkt voor schoolverlaters en personen met een erkenning arbeidsongeschiktheid die nog over een arbeidsovereenkomst beschikken. Hieromtrent wordt verder overleg opgestart.

De taak van VDAB om de doelgroep af te bakenen en de persoonsgegevens die hiervoor nodig zijn, vanuit een uitwisseling met authentieke gegevensbronnen moet decretaal geregeld worden. Het gaat om de persoonsgegevens voor een periode van 2 jaar voor het moment van inschrijving en ook vanaf het moment van inschrijving. Hiervoor is het belangrijk om de concrete persoonsgegevens en authentieke gegevensbronnen in kaart te brengen en hiervoor ook in gesprek te gaan met de federale overheid. Deze persoonsgegevens van authentieke gegevensbronnen worden verder aangevuld na de technische analyse bij VDAB en afstemming met de DPO. Op basis van deze decretale bepalingen kunnen dan de nodige machtigingen bij de KSZ aangevraagd worden. VDAB heeft momenteel al ervaring met het verwerken van een aantal gegevensbronnen, maar voor andere gegevensbronnen zal de ontsluiting en verwerking nog ontwikkeld moeten worden.

Op basis hiervan komen we tot volgende indicatieve planning, onder voorbehoud van een vlot verloop van elke fase. Voor deze aanpassingen aan de regelgeving en implementatie is ook een budgettaire raming nodig.

- Verdere uitwerking van het concept in overleg met partners (VDAB, DWSE, RSZ, Onderwijs en anderen): max. 6 maanden
- Voorbereiding decreet in samenwerking met IT-architecten VDAB: max. 6 maanden
- Behandeling en goedkeuring regelgevend traject (binnen Vlaamse regering en Vlaams Parlement): max. 1 jaar
- Aanvraag machtigingen (op basis van goedgekeurd decreet): max. 6 maanden
- IT-ontwikkeling en voorbereiding operationalisering en inwerkingtreding: max. 9 maanden

De fases zullen zo maximaal mogelijk parallel worden uitgevoerd.

Verder herhaalt de SERV dat voor hen een doordacht doelgroepenbeleid gericht op duurzame tewerkstelling uit een tweeluik bestaat: een financiële incentive voor de werkgever en begeleiding van of opleiding voor de werknemer. De inspanningen op het vlak van jobcoaching maken geen onderdeel uit van deze regelgeving en zullen in de opvolging van het werkgelegenheidsakkoord verder opgevolgd worden.

Maatwerk bij individuele inschakeling

De Vlaamse sociale partners formuleren bedenkingen bij de aanpassingen van artikel 4 van het voorliggende ontwerp van besluit. Ze vinden het logisch dat een aanvraag tot werkondersteunende maatregelen bij het Departement WSE moet gebeuren tijdens de tewerkstelling, maar stellen zich vragen waarom dit pas kan gebeuren na afloop van de indicering door VDAB en vanaf de eerste dag van het kwartaal van toekenning van individueel maatwerk. Zoals de sociale partners in hun advies aangeven is hier al over overleg geweest, ook bij de opmaak van de regelgeving van individueel maatwerk. Zowel vanuit de werkgevers als vanuit de personen met een arbeidsbeperking werd het belang onderstreept om op voorhand te weten welke ondersteuning noodzakelijk is, zodat deze ook kan geboden worden op de werkvloer. Een werkzoekende of werknemer die een advies individueel maatwerk van VDAB heeft, kan aantonen dat er een behoefte is aan ondersteuning en omschrijven welke behoefte er is.

Dit principe werd expliciet opgenomen in artikel 11 van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling. Met de aanpassing van artikel 4 van het voorliggende ontwerp van besluit is de formulering eenduidig en in overeenstemming met de decretale bepaling. De toekenning van de subsidie is explicieter verbonden aan een door de werkgever te vervullen output. Vanuit het principe behoorlijk bestuur werd het kennen van de nood aan ondersteuning en de opdracht aan de werkgever om die nood in te vullen bij het ontvangen van de subsidie dichter samengebracht. Op die manier kon door het Departement WSE bij de uitvoering sterk worden ingezet op digitalisering met een automatische voorwaardencontrole bij de authentieke bron Dimona en VDAB, waardoor de doorlooptermijn van een aanvraagdossier wettelijk werd teruggebracht naar 30 kalenderdagen (op vandaag bedraagt die gemiddeld 7 kalenderdagen) en kon het aantal dossierbehandelaars van 5 VTE naar 3,7 VTE worden gebracht ondanks het bijkomende subsidieaanbod van een loon- en begeleidingspremie. Bovendien werd ook tegemoet gekomen aan de opmerkingen van het Rekenhof bij de VOP-praktijk tot het toekennen van subsidies teruggaande tot het moment van de aanvraag.

We behouden de voorwaarden vermeld in artikel 4 alvorens de werkgever een aanvraag kan indienen, maar zetten in op het optimaliseren van de doorlooptijden van indicering bij VDAB.

Werkgevers worden binnen de klijtlijnen van de Algemene Verordening Gegevensbeperking ingeschakeld. Voor de verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens (zoals een indicering) dient een overheidsinstantie zich steeds te beroepen op een rechtsgrond, zoals opgesomd in artikel 6, lid 1 van de AVG.

Bij artikel 6 vraagt de SERV hoe het Departement WSE omgaat met de potentiële wachttijd voor ontvangst van het aanslagbiljet. Het Departement houdt rekening met de meest recent beschikbare gegevens op het moment van de aanvraag. De zelfstandige kan vrij kiezen tussen één van de opgesomde opties in dit artikel.

C. TECHNISCHE WIJZIGING

In hun advies merken de sociale partners op dat in artikel 3, 1° de zinsnede 'van het kwartaal' ontbreekt in de zin 'op de laatste dag van de indiensttreding'. Dit werd gecorrigeerd in het voorliggende ontwerp van besluit.

Bij technische lezing en uitwerking van de bepalingen in het voorontwerp van besluit werd vastgesteld dat artikel 3, 1° voltijdse leerplicht vermeld, wat overeenkomt met de leeftijd van 15 of 16 jaar. Deze bepaling werd aangepast naar deeltijdse leerplicht, wat overeenkomt met de leeftijd van 18 jaar en in overeenstemming is met de finaliteit van de doelgroepvermindering. Bij de ramingen werd al rekening gehouden met de leeftijd van 18 jaar, waardoor deze technische wijziging geen budgettaire impact heeft.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

Voor de budgettaire impact voor de Vlaamse overheid, impact op personeel van de Vlaamse overheid en de impact op lokale besturen verwijzen we naar de eerder vernoemde beslissing van de Vlaamse Regering van 22 december 2023.

VERDER TRAJECT

Na de beslissing van de Vlaamse Regering willen we dit ontwerp van besluit voorleggen voor advies aan de Raad van State.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd ontwerp van besluit;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Jo BROUNS